

FAABORG-MIDTFYN
KOMMUNE

Sammen skaber vi det gode liv

UDVIKLINGSSTRATEGI 2023-2040

Indhold

Forord	3
Indledning	4
Vision: Sammen om det bedste sted	6
En stærk kulturarv præger livet i dag	8
Enestående naturoplevelser alle steder i kommunen	9
Nærvær, sammenhold og fællesskab i stærke lokalsamfund	10
Et engageret erhvervsliv i udvikling og vækst	11
Sådan gør vi	12
Liv og læring	14
Attraktive by- og lokalsamfund	15
Erhverv og vækst	16
Bæredygtighed og klima	17
Sammenhæng med kommuneplanen	18

Kolofon

Udgivet 2023

Layout: Lindhardt og Krull

Tryk: Mark og Storm

Fotos: Anne Bæk (s. 12), Ard Jongsma (s. 8 og 9),

Liv Møller Kastrup (forside og s. 2), Mette Krull (s. 10, 11 og 16),

Rasmus Kirkeløkke Svane (s. 13 og 17), Jørn Ungstrup (s. 19),

Daniel Villadsen (s. 14), Johnny Wichmann (s. 7 og bagside),

Mitch Wiesinger (s. 4, 15 og 18)

Forord

I Faaborg-Midtfyn er vi sammen om det gode liv. Med skabertrang, kreativitet og lyst til fællesskabet skaber vi liv i nedlagte fabrikker og gamle stationsbygninger. Vores unikke outdoor-muligheder og kulturoplevelser på tværs af hele kommunen gør det attraktivt at bo og leve lige her. Samtidig har vi dagtilbud og skoler af høj kvalitet, der skaber tryghed og udfoldelsesmuligheder for både de yngste og de ældste børn.

Flere vælger at flytte tættere på naturen for at få en hverdag med mere plads til udeliv, fællesskaber og nærvær. Det oplever alle tre egne og øerne. Med en placering midt i Geopark Det Sydfynske Øhav har vores egne og natur noget helt særligt at byde på. Til glæde for alle os, der bor her, potentielle tilflyttere og turister. Vi har et stærkt folkeligt kulturliv, der tæller biografer, teater-, musik- og billedkunstskoler, et utal af foreninger og festivaler samt ikke mindst museer i international klasse.

Vores mange fællesskaber skal blive ved med at vokse. Det gode liv hænger sammen med at være en betydningsfuld del af forpligtende fællesskaber gennem hele livet. Her spiller vores mange lokalsamfund en vigtig rolle. I 2020 vandt Haastrup prisen som "Årets landsby i Danmark" for at rykke sammen under coronakrisen og for evnen til at udvikle og skabe liv i det lille samfund. Det initiativ og den iverksomhed, som vi oplever i Haastrup og mange, mange andre steder i kommunen, kan ikke købes for penge. Det er

en ild, der brænder lokalt for at skabe et stadigt bedre sted at bo og leve livet. Som kommune er det vores opgave at støtte op om de gode initiativer på bedste vis.

Erhvervslivet tager også et stort ansvar for både fællesskabet og fremtiden. Vi ser ind i årtier, hvor det bliver vanskeligt at finde nok kvalificeret arbejdskraft. Den udfordring skal vi sammen finde løsninger på, ligesom vi skal bruge udfordringen til at hæve uddannelsesniveaet. Vi skal sikre, at vores unge får en uddannelse, som de kan bruge.

Selvom fællesskaberne trives og blomstrer, oplever vi også en bekymrende udvikling blandt nogle børn og unge med bl.a. stress, depression og angst. Med vores evne til at skabe løsninger sammen, og vores særlige styrkepositioner med stærke fællesskaber og fantastisk natur og kultur, har vi et solidt fundament til at skabe bedre rammer for de børn og unge, der har det svært. Det er en af vores helt store ambitioner.

De seneste år har vist, at vi som samfund kan håndtere pludseligt opståede kriser, og selvom verdenen omkring os i dag fremstår mere uforudsigelig, skal vi lægge planer for fremtiden – og det gør vi med denne udviklingsstrategi.

Jeg ser frem til, at vi også i de kommende år er sammen om at skabe det gode liv i Faaborg-Midtfyn.

Hans Stavnsager
Borgmester

Tilfredshed med livet står helt centralt i vores udviklingsstrategi. Ambitionen er, at alle skal have mulighed for at leve – og udleve – deres egen version af det gode liv.

Indledning

"Sammen skaber vi det gode liv" er vores femte udviklingsstrategi. Den fortsætter den positive udvikling af Faaborg-Midtfyn og står på et solidt fundament af de resultater, som tidligere udviklingsstrategier har skabt.

For femte gang har vi i samspil med borgere, interesseorganisationer og virksomheder formuleret en udviklingsstrategi for Faaborg-Midtfyn Kommune. Fællesskaber, ansvarlighed og handlekraft er solide styrkepositioner både i civilsamfundet og blandt virksomhederne i Faaborg-Midtfyn. Derfor hedder denne udviklingsstrategi "Sammen skaber vi det gode liv".

Langt de fleste af os, der bor eller driver virksomhed her, oplever, at vi lige netop hér kan leve det gode liv. Sådan vil vi gerne have, at det skal blive ved med at være. Denne udviklingsstrategi er vores bud på, hvordan vi arbejder for at bevare og fortsat udvikle 'det gode liv', og er således både et udtryk for vores ambitioner, og det særlige vi kan i Faaborg-Midtfyn.

Vi har i de senere år styrket vores position som et populært sted at bo på Fyn. Flere end tidligere giver i omdømmeanalysen fra 2022 udtryk for, at de enten er glade for at bo her eller godt kunne fore-

stille sig at bo i Faaborg-Midtfyn. I kølvandet på coronakrisen har mange oplevet en større frihed til at indrette deres arbejdsliv. Vi skal udnytte det momentum og tiltrække nogle af de mange med fleksible arbejdstider eller med lyst til at realisere både en udflytter- og iværksætterdrøm. Med tre forskellige egne og øerne Bjørnø, Lyø og Avernakø byder Faaborg-Midtfyn på gode rammer for alle typer af familier, uanset om man ønsker at bo ved øhavet på Faaborg-egnen, at tage del i fællesskabet på Midtfyn eller at bo i den nordlige del med nærhed til både E20, storbyen og naturen.

Vi vil gerne dele vores sted med andre. Derfor har vi en ambition om, at flere skal flytte hertil eller vende hjem. Vores mål er også, at vi, der bor her, skal være meget tilfredse med

livet. Vi ønsker samtidig at være det sted, omverdenen ser mod for at blive inspireret, fordi vi har skabt det moderne, bæredygtige liv på landet. Vi skal passe på vores natur og sikre, at vi som samfund forbruger mere bæredygtigt.

Det kommer ikke af sig selv. Vi skal utrætteligt arbejde på at realisere vores udviklingsstrategi. Vi gør det sammen og gennem de fire udviklingsspør: Liv og læring, Attraktive by- og lokalsamfund, Erhverv og vækst samt Bæredygtighed og klima.

Denne udviklingsstrategi er vores bud på, hvordan vi arbejder for at bevare og fortsat udvikle 'det gode liv'

Faaborg-Midtfyn Kommune er den geografisk største kommune på Fyn. Meget binder os sammen på tværs af vores tre egne, der samtidig hver især har noget helt unikt at byde på.

Vision:

Sammen om det bedste sted

'I Fyn er alting anderledes' skrev Carl Nielsen om sin barndom ved Nr. Lyndelse. Sådan er her stadig – ikke blot i Nr. Lyndelse, men i hele Faaborg-Midtfyn: Fra de attraktive bymiljøer langs motorvejen tæt på storbyen, over højskolelandet på Midtfyn til det bakkede og bølgende landskab på Faaborg-egnen.

Vores helt særlige natur er skabt af istidens stærke kræfter og smeltevandet, der skyllede ind over landskabet i slutningen af sidste istid for godt 11.000 år siden. Naturen er den, som besøgende og tilflyttere kommer efter, men det er de mange fællesskaber, der får os til at blive.

Det, der binder os sammen på tværs af Fyns største geografiske kommune og tre egnes forskelligheder, er vores vilje til at udvikle vores sted og livet, der leves her. Det er nødvendigt, for udviklingen kommer ikke af sig selv, og ingen kan skabe den alene. Sammen ønsker vi at skabe et sted, hvor alle er en del af et fællesskab, og hvor man kan leve sin egen version af det gode liv. Et sted, hvor vi kerer os om hinanden, passer på naturen og bidrager til at skabe bæredygtige lokalsamfund.

Vi møder hinanden med ligeværd og respekt og finder vejen sammen. Vi er sammen om at skabe det gode liv: Et sted, hvor naturen bidrager til, at vi har det godt. Hvor kommune, frivillige og erhvervsliv medvirker til at skabe rammer for det gode liv. Et sted, hvor mange engagerer sig i foreningsliv og fællesskaber. Fællesskaberne, og det iboende engagement, er vores DNA – dem gøder og værner vi om.

UDVIKLINGSSTRATEGIENS TO OVERORDNEDE MÅLSÆTNINGER

Mindst 80 % er meget tilfredse med livet i 2040

- I 2022 var 76 % meget tilfredse med livet i FMK

3.000 flere borgere i 2040

- Primo 2022 er der 51.846 borgere i FMK

I efteråret 2021 åbnede et sandt mountainbike-mekka i De Sydfynske Alper. Det er foreningen Sydfynske Alper Sti & Sporbyggere, der bygger og vedligeholder sporene med støtte fra en lang række aktører. Et fornemt eksempel på, hvordan vi sammen skaber det gode liv.

Kultur, natur, fællesskaber og gode arbejdspladser gør det leve-
de liv i Faaborg-Midtfyn til noget
helt særligt og gør det attraktivt
at flytte til Faaborg-Midtfyn, både
som familie og som virksomhed.

En stærk kulturarv præger livet i dag

Højskole- og efterskoletraditionen har dybe rødder i Faaborg-Midtfyn, hvor Kresten Kold i 1851 åbnede den første højskole på Fyn i Ryslinge. Få år senere fulgte de første friskoler. Vores ældste friskole åbnede i Rudme i 1858. Fritanken har præget vores kommune lige siden. Endnu et eksempel er greve Johan Ludvig Reventlow, der med etableringen af "De Reventlowske Skoler" fra 1783 og frem stod bag den første moderne folkeskole i Danmark. Den stærke kulturarv betyder, at både kommunale skoler og friskoler er kendt for et stærkt fokus på børnenes dannelse som hele mennesker.

Også den kulturelle dannelse står stærkt på vores egn med rødder tilbage til sidste halvdel af 1800-tallet, hvor den internationalt anerkendte komponist Carl Nielsen blev født i Nr. Lyndelse i 1865. Omkring samme tid blev nogle af de mest kendte fynbomalere født i Faaborg, heriblandt Fritz Syberg i 1862, Peter Hansen i 1868 og Anna Syberg i 1870, hvis værker i dag kan opleves på Faaborg Museum.

Vi dyrker og videregiver den kulturelle dannelse i undervisningsforløbet Den kulturelle rygsæk, som i 2018 modtog Den Fynske Kulturpris. Hvert år fordyber 6.000 skoleelever på alle klassetrin sig i nye kunstarter og får kendskab til fx skuespil, sang, forfatterskab, kunstmaleri og film. Sammen med dedikerede lærere og stærke kulturaktører får eleverne en dybere forståelse for kunstens verden, samtidig med at de får muligheder for at åbne op for deres egen kreativitet og blive klogere på dem selv.

Den tidlige kulturelle dannelse er afsættet for den særlige skabertrang, der giver oplevelser til både hverdag og til fest. På Faaborg-egnen er det bl.a. kreative ildsjæle, der holder liv i biograf- og kulturhuset Helios og Storm folkefestival i Haastrup samt Jul i Falsled, mens et stærkt ungemiljø har skabt spillestedet Falsetten i Faaborg. Et engagement, der var medvirkende til, at Faaborg-Midtfyn vandt prisen som Årets Ungdomskommune i 2021. Tilsvarende danner Ferritslev Fritidshus, Skullerødsholm og Polymeren i den nordlige del af kommunen rammen om hele lokalsamfundets virkelyst.

Musikken spiller i Faaborg-Midtfyn. På festivalerne, i Foderstoffens i Rudme, på Ådalsscenen i Gislev, på Bramstrup i Nr. Lyndelse og overalt i lokale kultur- og forsamlingshuse. Den folkelige kultur har rødder tilbage til midten af 1800-tallet, og den lever stadig. Horne Mandskor kunne f.eks. i 2020 fejre sit 175-års jubilæum. Ved siden af mangfoldigheden af folkelige kulturoplevelser står fire store fyrtårne og trækker besøgende til egnen, nemlig Egeskov Slot, Heartland Festival, Faaborg Museum og Øhavsmuseet.

Mange kender også vores kommune fra julekalendere og film. På Fyn er vi sammen om filmproduktion i FilmFyn, og de smukke omgivelser i vores tre egne er fantastiske kulisser. Faaborg-Midtfyn bidrager også til den danske filmproduktion med et stærkt filmmiljø på Boltinggaard.

Egeskov Slot ved Kværndrup har været med til at sætte Faaborg-Midtfyn på landkortet. Slotte og herregårde, herunder Egeskov, er den suveræne topscorer på spørgsmålet om, hvad andre forbinder Faaborg-Midtfyn med i omdømmeanalysen fra 2022.

Enestående naturoplevelser alle steder i kommunen

Med *Bevæg dig for livet* har vi sat fokus på at få flere i gang med at bevæge sig – og meget gerne i vores fantastiske natur.

Naturen er den største attraktion i Faaborg-Midtfyn. Den fås ikke bedre på Fyn, og ikke mange steder i Danmark kan hamle op med den store variation af enestående naturoplevelser. Samarbejdet mellem de sydfynske kommuner omkring Geopark Det Sydfynske Øhav har for alvor sat fokus på de unikke naturoplevelser hos os. Svanninge Bakker og Bjerger har fået plads i den danske naturkanon som det eneste naturområde på Fyn. Sammen med Sollerup Skov udgør Svanninge Bakker og Bjerger det største sammenhængende skov- og naturområde på Fyn med mere end tusind hektar.

Derfor har vi intensiveret arbejdet med at skabe Danmarks smukkeste outdoordestination til glæde for både os, der bor her, og vores mange gæster. Fokus er at skabe gode faciliteter og nem adgang til naturen.

Vi elsker at være ude. Vores øhav summer af liv fra lystsejlere og aktive vandsportsudøvere om sommeren. Øhavsmuseet vil, når museet er færdigudviklet, i endnu højere grad bidrage til at forstå vores natur, og hvad naturen betyder for os mennesker.

Midtfyn er blandt andet kendt for sin cykelentusiasme med Team Rynkeby og Team Ringe. Desuden er Ringe bundet sammen af et finmasket stisystem, der giver gode og trygge muligheder for at bevæge sig rundt i byen. Om foråret kan man beruse sig i duften fra

syrenerne, når man cykler på de smukke syrenruter i Brobyværk og Vester Hæsing. Tarup-Davindes mange grusgravssøer i den nordlige del af kommunen giver mulighed for både at bade, fiske, køre mountainbike, ride og meget mere. Og i Nr. Lyndelse kan man gå i Carl Niensens fodspor og lade sig inspirere af det landskab, der var kilden til hans værker, og selv opleve "tågen lette".

Med "*Bevæg dig for livet*" har vi sat yderligere skub i at få flere til at bevæge sig - og gerne i naturen. Det har vi brug for, for vi har udfordringer med vores sundhed og særligt med overvægt. Vi bruger også naturen som ramme, når vi udvikler nye tilbud til at hjælpe personer med stress, angst, depression og posttraumatisk stress. Naturen vil også i fremtiden være et stort aktiv i velfærdsudviklingen.

Derfor har vi intensiveret arbejdet med at skabe Danmarks smukkeste outdoor-destination til glæde for både os, der bor her, og vores mange gæster. Fokus er at skabe gode faciliteter og nem adgang til naturen.

NATUR OG SUNDHED I FAABORG-MIDTFYN

63 procent af dem, der bor i Faaborg-Midtfyn, følger ikke WHO's anbefaling for fysisk aktivitet, hvilket placerer os som nr. 76 ud af 98 kommuner, og 23 procent er svært overvægtige. Vores ambition er i endnu højere grad at anvende naturen til sundhedsfremmende aktiviteter.

Nærvær, sammenhold og fællesskab i stærke lokalsamfund

Kulturhuse og forsamlingshuse danner ramme om lokale aktiviteter, fx fællesspisninger, der samler store og små til skønne hverdagsøjeblikke.

Uanset om livet leves på en ø, i et af de ca. 60 mindre lokalsamfund eller i en af vores byer, er nærvær og sammenhold kimen til stærke fællesskaber. Borgere engagerer sig i lokalrådene, i hallen og i de mange foreninger, vi har, og som det er helt naturligt at være medlem af. Her tager vi aktivt del i fællesskabet og bidrager til det. Derfor står bæredygtighed også højt på dagsordenen i mange af vores lokalsamfund, der bl.a. har fokus på biodiversitet, genbrug og fællesskaber. Årslev er for alvor ved at blive kendt som en bæredygtig forstad. Her står kulturhuset Polymeren som et fyrtårn for borgerdrevne og bæredygtig udvikling. Den nedlagte skosålefabrik har fået nyt liv gennem borgerdrevne aktiviteter med fokus på social og miljømæssig bæredygtighed, lige fra cross fit-træning til reparationsværkstedet Pol Reb.

Faaborg-Midtfyn er præget af ildsjæle, der ønsker at gøre deres lokalområde til det bedste sted

Omdømmeanalyse 2022 viser, at flere oplever Faaborg-Midtfyn som levende og fællesskabsorienteret. Der er høj tilfredshed med at bo her. Et stærkt fællesskab har betydning i den situation, som vi står over for i de kommende årtier. Den demografiske udvikling betyder, at vi bliver flere ældre og færre i den erhvervsaktive alder. Det er især den forventede stigning i antal borgere over 80 år, 61 procent i perioden fra 2022-2040, der skaber større pres på sundheds- og plejetilbuddene. Her kommer det lokale fællesskab til at spille en større rolle for at få hverdagen til at hænge sammen. Kun sammen og i det stærke fællesskab kan vi løfte den opgave.

Faaborg-Midtfyn er præget af ildsjæle, der ønsker at gøre deres lokalområde til det bedste sted. Det er borgernes stolthed og store indsats, der skaber liv og bæredygtig udvikling i vores byer. Det er borgerne, der skaber liv i Korinth Kro, i X-huset i Vester Hæsinge og i Stationsbygningen i Ringe og mange andre steder i kommunen. Derfor har vi en vigtig rolle i at støtte op om ildsjælene og de gode initiativer.

Lokalsamfundene mod nord og på Midtfyn, der ligger tæt på motorvejen, har glæde af god infrastruktur, der binder de to egne tæt sammen med omverdenen. Infrastrukturen udfordrer desværre stadig især den sydlige del af kommunen, hvor afstanden til både jobs, ungdomsuddannelse og fritidstilbud kan opleves stor for dem, der bor der. Det har betydning for, om området betragtes som attraktivt at bosætte sig i og blive boende. Derfor er mobilitet også en væsentlig dagsorden for os.

LAVE HUSPRISER

Huspriserne er generelt lave i Faaborg-Midtfyn. Det er ikke kun godt. Realkreditinstitutter og banker er nemlig tilbageholdende med at låne penge ud i områder med meget billige huse. Det har en negativ betydning for en række af vores lokalsamfund, når man ønsker at købe eller renovere hus og ikke kan låne pengene til det. Udvikling af byer og lokalsamfund skal gøre det endnu mere attraktivt at bo i Faaborg-Midtfyn og dermed også bidrage til stabile eller øgede boligpriser.

Et engageret erhvervsliv i udvikling og vækst

Faaborg-Midtfyn er kendetegnet ved mange mindre virksomheder med centrale styrkepositioner inden for metal, bygge og anlæg samt landbrug og fødevarer. Andelen af beskæftigede i disse erhverv er højere her end i resten af landet. Generelt er indbyggerne i Faaborg-Midtfyn i stor udstrækning selvforsørgende.

Over hele kommunen er der virksomheder, der vokser. Det gælder ikke mindst metal- og maskinvirksomhederne, hvor flere er underleverandører til robotvirksomhederne i Odense, der er udsprunget af den nationale robotklynge. Også bygge- og anlægsvirksomhederne står stærkt med mulighed for god understøttelse af bl.a. We Build Denmark, som er den nationale klynge for byggeri og anlæg.

Faaborg har historisk været en industriby med mange lokale arbejdspladser, der i dag er forsvundet. Byen har dog stadig en aktiv havn og flere af fremtidens maritime virksomheder. Faaborg har også mange mindre og mellemstore industrivirksomheder i vækst. Coronapandemien har sat fokus på de særlige potentialer, som Faaborg og Faaborg-egnen har som feriedestination. Antallet af årlige overnatninger i Faaborg-Midtfyn er således steget med ca. 100.000 i perioden 2017-2021.

De faaborg-midtfynske virksomheder er præget af en høj grad af kvalitet og faglært arbejdskraft. For at understøtte fremtidens arbejdskraft har vi styrket mulighederne for uddannelse, både ved at gå sammen med en række uddannelsesinstitutioner om at etablere Campus Faaborg og ved sammen med virksomheder at etablere læ-

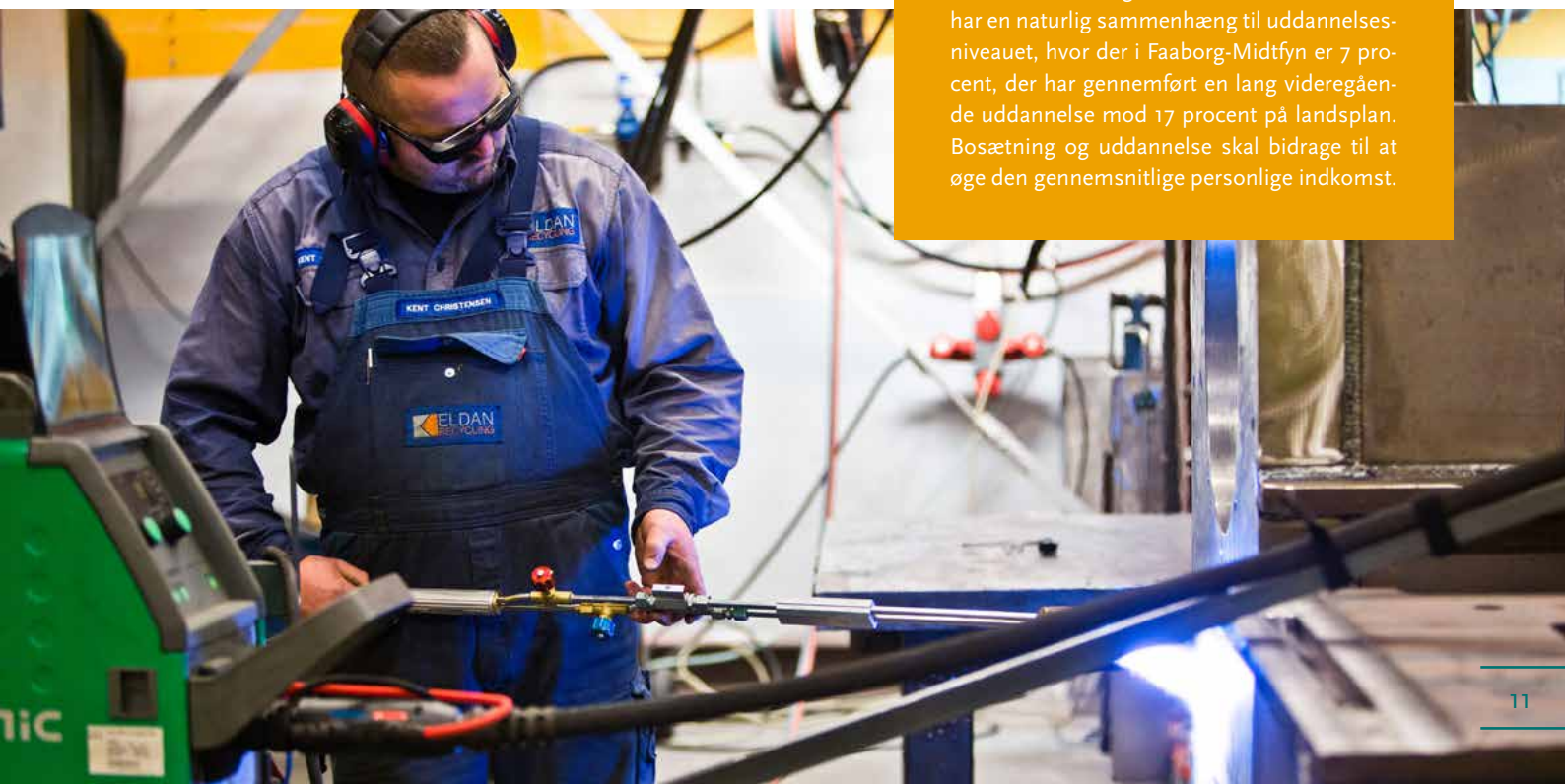
repladsgarantier. Det har vi gjort, fordi for stor en andel af de unge i Faaborg-Midtfyn ikke får en uddannelse. Derfor bliver det afgørende i de kommende år, at vi lykkes med at få alle ind i arbejdsfællesskabet og modvirke virksomhedernes mangel på arbejdskraft.

Mange virksomheder engagerer sig i lokalsamfundet og støtter de lokale fællesskaber og aktiviteter. De tager medansvar i at få mennesker på kanten af arbejdsmarkedet i job. Lige nu deltager 32 virksomheder i Code of Care-samarbejdet, 29 er med i læreplads-garantien og 34 stiller deres virksomhed til rådighed for Erhvervsrygsækken, når undervisningen gøres praksisnært for elever i 4.-9. klasse. Det stærke samarbejde mellem kommune og erhvervsliv blev i 2021 belønnet med den nationale Falkepris, da det giver de unge kendskab og lyst til at tage en erhvervsuddannelse. Prisen uddeles til en kommune, der har gjort en særlig indsats for at øge søgningen til erhvervsuddannelserne.

På Fyn arbejder vi sammen om at forløse fælles potentialer og løse større fælles udfordringer. Vi er en aktiv part i Erhvervs- og Turisme Fyn, Destination Fyn, Film Fyn, Byregion Fyn samt det fynske politi og beredskab for at styrke erhverv og turisme samt forbedre infrastrukturen og sikkerheden på Fyn.

PERSONLIG INDKOMST

Den gennemsnitlige personlige indkomst i Faaborg-Midtfyn Kommune var 36.441 kr. mindre end landsgennemsnittet i 2020. Dette har en naturlig sammenhæng til uddannelsesniveauet, hvor der i Faaborg-Midtfyn er 7 procent, der har gennemført en lang videregående uddannelse mod 17 procent på landsplan. Bosætning og uddannelse skal bidrage til at øge den gennemsnitlige personlige indkomst.

Sådan **gør** vi

Vi er i fuld gang med at skabe den ønskede udvikling, og vi skal naturligvis bygge videre på de resultater, der allerede er skabt. Ambitionerne er høje – og sammen med alle, der allerede bor og driver virksomhed i kommunen, vil vi omsætte dem til virkelighed.

VI FORTSÆTTER DEN OVERORDNEDE KURS

Med udviklingsstrategien "Sammen skaber vi det gode liv" holder vi fast i den overordnede retning og ambition om, at endnu flere skal være meget tilfredse med livet og at invitere flere ind i vores fællesskab. Vi er én samlet kommune med tre unikke egne. Vi vil også i de kommende år udvikle med afsæt i egnenes stedbundne kvaliteter.

Selvom vi har et stærkt udgangspunkt, står vi også overfor udfordringer. På velfærdsområdet er børn og unges mentale trivsel en af de mest presserende udfordringer, som skal have ekstra prioritet i de kommende år. Klimaudfordringen påvirker vores kyst, men vi skal også finde svar på, hvordan vi sikrer veje og huse, håndterer regnvand, samt hvordan vi skaber bæredygtig udvikling i erhvervslivet, landsbyerne og i vores mange fællesskaber.

VI PRIORITERER INVESTERING I UDVIKLING

Selvom den kommunale økonomi til stadighed er under pres, prioriterer vi fortsat at investere i udvikling. Det gør vi ved at have konstant fokus på at effektivisere driften og vores måde at drive kommune på. Desuden prioriterer vi at bruge halvdelen af det årlige anlægsbudget på at finansiere udviklingsorienterede anlægsprojekter. Sidst, men ikke mindst, har vi frem til 2026 afsat en særskilt økonomisk ramme, som er målrettet finansiering af signaturprojekter.

FIRE UDVIKLINGSSPOR

Vi arbejder i fire udviklingsspor, der sammen skal bidrage til at realisere visionen og de overordnede mål:

- Liv og læring
- Attraktive by- og lokalsamfund
- Erhverv og vækst
- Bæredygtighed og klima

De fire udviklingsspor bidrager til realisering af FN's verdensmål og beskriver både social, økonomisk og klimamæssig bæredygtighed. Hvert udviklingsspor konkretiseres i politiske handleplaner.

SIGNATURPROJEKTER I FAABORG-MIDTFYN

Vi arbejder med flere signaturprojekter for at realisere visionen og sætte Faaborg-Midtfyn på landkortet. Signaturprojekterne er:

- Fremtidens forstad i Årslev
- Udvikling af Faaborg by og havn
- Faaborg Museum
- Nyt Øhavsmuseum
- Børn og unges mentale trivsel

VI MÅLER PÅ EFFEKTEN

I samarbejde med Syddansk Universitet undersøger vi hvert andet år, hvordan hverdagen ser ud i Faaborg-Midtfyn. Vi måler på 'det gode liv', der leves her. Gennem interviews af 1.500 borgere går vi tættere på hverdagens puslespil med arbejde, transport og fritid.

Fælles træning giver de ældre mulighed for at vedligeholde deres fysiske, psykiske og sociale færdigheder – her på Aktivitetscenter Prices Have.

Udviklingsspor Liv og læring

Det gode liv handler om, hvad vi gerne vil evne, hvem vi særligt vil opleve livet sammen med, og hvordan en god og indholdsrig hverdag ser ud for os.

LÆRING HELE LIVET

Den daglige læring er nok mest tydelig for børnene i vores dagtilbud og skoler, men i virkeligheden understøtter vi læring igennem hele livet. Det gælder, når sundhedsplejen hjælper nye forældre til rette, når unge skal have mulighed for uddannelse, når ledige opkvalificeres, og når vi hjælper med at træne sociale evner og fysisk kunnen i voksen- og ældrelivet. Vi har som kommune fokus på at understøtte livslang læring.

VI SKAL GØRE NOGET SÆRLIGT FOR BØRN OG UNGES MENTALE TRIVSEL

Langt de fleste børn og unge i Faaborg-Midtfyn giver udtryk for høj trivsel og en stor appetit på at udvide deres horisont. Vores dagtilbud og skoler er med til at give dem et helt afgørende fundament i livet, og ”rygsæksamarbejdet” med kulturinstitutioner og erhvervs-livet skaber inspiration til tankerne om deres eget gode liv. Nogle børn og unge mistrives desværre. Det er bekymrende, og vi skal finde de bedste initiativer til at styrke trivslen for alle børn og unge.

MENTAL TRIVSEL

Sundhedsprofilen for 2021 viser, at der på landsplan er sket en stigning i andelen, der scorer lavt på den mentale helbredsskala. Særligt ift. de unge i alderen 16-24 år. Her ses en stigning, så 20 procent af de unge mænd og 35 procent af de unge kvinder i alderen 16-24 år scorer lavt på den mentale helbredsskala.

TRYK OG VÆRDIG ALDERDOM

Det gode liv som ældre handler i høj grad om at kunne fastholde centrale dele af hverdagen, som man kender den. Om fortsat at gøre en forskel for andre, at kunne deltage i fællesskaber og kunne mest muligt selv. Derfor har vi fokus på at styrke svækkede borgers egne ressourcer og muligheder for at fungere i hverdagen samt at træde til, når evnerne ikke længere slår til.

SUNDHED OG FOREBYGGELSE

Sundhedsområdet er under forandring og kræver nye indsatser, som vi folder ud i den nye sundhedspolitik. Patienter udskrives hurtigere fra supersygehusene og har brug for mere hjælp derhjemme. Som befolkning er vi blevet sundere, når det gælder rygning og alkohol, men flere har en kronisk sygdom eller kæmper med overvægt. Derfor skal vi sikre aktiv forebyggelse og styrke mulighederne for fysisk aktivitet.

ALLE SKAL HØRE TIL

Vi ved, at de lokale fællesskaber såvel som arbejdsfællesskaber danner et solidt grundlag for det gode liv. Alligevel er der stadig nogle – både unge og ældre – som oplever ikke at høre til. Men de seneste års indsatser på ældreområdet har vist, at vi sammen med de lokale foreninger kan gøre en forskel i kampen mod ensomhed. Og vi er ikke færdige, før alle er med.

VI SER MENNESKET FØRST

Som kommune insisterer vi på at se og møde den enkelte som et helt menneske. Når livet er eller bliver svært, er det vores opgave at holde styr på paragrafferne og samarbejde på tværs om at finde den rigtige samlede løsning.

I undersøgelsen "Det gode liv i Faaborg-Midtfyn 2020" svarer 79 procent, at de bor i et attraktivt lokalområde.

Udviklingsspor

Attraktive by- og lokalsamfund

Vi vil fortsat udvikle vores kommune med afsæt i de tre egne styrker, så det også i fremtiden er attraktivt at bo på øerne, på landet og i byerne i Faaborg-Midtfyn.

UDVIKLING AF ØER OG LANDSBYER

Landsbyerne og byerne er gensidigt afhængige af hinanden, og udviklingen af både land og by er derfor afgørende. Landsbyanalysen fra 2019 giver et stærkt afsæt til at udvikle landsbyerne, og flere steder er de lokale godt i gang. Lokalsamfundene skal opleve, at deres virkelyst gør det nemmere at få hjælp og sparring til udviklingsinitiativer. På øerne vil helhedsplanen for øerne tilsvarende være afsæt for at sikre udvikling i årene frem. Flere ønsker at bo på en anden måde og efterspørger derfor alternative boformer. Vi vil bidrage til, at det bliver lettere at etablere bofællesskaber, at bo i attraktive lejligheder og tiny houses.

INVESTERING I UDVIKLINGSBYERNE

Investering og udvikling er nødvendigt for at sikre, at de fire udviklingsbyer Nr. Lyndelse, Årslev, Ringe og Faaborg er attraktive i konkurrence med andre kommuner og hovedbyer, når potentielle tilflyttere kigger efter nyt sted at bo. De fire dynamoer skal bidrage til vækst og fremdrift i alle tre egne. Derfor fortsætter investeringerne i den nordlige del af kommunen, hvor vi er i gang med at skabe Fremtidens Forstad i Årslev. Også Nr. Lyndelse-Nr. Søby udvikles med masterplanen 'En oase tæt på storbyen'. Investeringerne fortsætter i Ringe med etablering af ny bydel ved stationen og i Faaborg, som har vist et stort potentiale som aktiv turistby.

NEMMERE ADGANG TIL NATUR

Knap 90 procent af os gør ofte brug af naturen, og vi har brug for

NÆRHED TIL SKOLE

Vi ved, at stabilitet og tryghed i forhold til skoler er vigtigt for børnefamilierne. Derfor prioriterer vi fortsat en decentral skolestruktur, hvor skoler med elevtal ned til 80-90 elever spiller en vigtig rolle.

nem adgang til vores unikke natur for at styrke vores fysiske og mentale velvære. Vi fortsætter derfor arbejdet med at skabe flere, bedre og lettilgængelige stier til cykling, ridning og traveture samt vandaktiviteter ved Havnebadet i Faaborg.

UNG I LOKALSAMFUNDET

I 2021 vandt vi prisen som Årets Ungdomskommune. En pris, der skal bruges på at understøtte endnu flere initiativer drevet af de unge – og som kommer unge i hele kommunen til gavn. Mens det for nogle er en drøm at være barn i de små lokalsamfund, kan det være vanskeligere at være ung. Flere unge giver udtryk for, at det er svært at finde og deltage i fællesskaber efter skoletid. De unge vil gerne hinanden, også på tværs af kommunen, men det er svært at komme rundt. For de fleste er den kollektive transport ikke en reel mulighed, fordi den enten ikke eksisterer eller er meget begrænset. Vi skal finde nye veje til, at unge kan deltage i eksisterende og nye fællesskaber drevet af unge.

NYTÆNKE MOBILITET

Med nærhed til motorvej og tog er det nemt at pendle ind og ud af kommunen efter job eller fritids- og kulturaktiviteter. På Faaborg-egnen og på tværs af kommunen er det vanskeligere, ikke mindst på grund af beskeden kollektiv trafik. Det skal være nemmere at komme frem, gerne med grønne initiativer som el-cykler, samkørsel og delebiler eller nytænkning af den kollektive trafik.

TILBAGEFLYTNING

En stor del af de unge flytter væk fra kommunen, når de er mellem 15 og 35 år. Heldigvis kommer flere af dem tilbage igen, når de stifter familie mv. En analyse fra KL viser, at 16 procent af de 35-årige i 2021 valgte at vende tilbage til Faaborg-Midtfyn, hvilket placerer kommunen som nr. 26 ud af 98 kommuner.

Udviklingsspor Erhverv og vækst

Sammen med erhvervslivet skaber vi bæredygtig vækst og udvikling i hele kommunen.

KOMMUNEN FACILITERER SAMARBEJDER, DER SKABER VÆKST

Vi samarbejder med virksomheder, erhvervsråd og erhvervsforeninger for at skabe de bedste betingelser for udvikling og vækst i brancher med særligt vækspotentiale og for at understøtte etableringen af nye iværksættervirksomheder. I de kommende år vil vi medvirke til, at der opstår nye levedygtige virksomheder inden for turisme- og oplevelseserhverv og inden for udvikling af fødevarer og innovation af planteavl. Vi fortsætter arbejdet med at facilitere forretningsfællesskaber, hvor virksomheder gensidigt udvikler sig og udvider deres forretningsområder. Vores mål er at gøre det nemt og hurtigt at få byggetilladelser og miljøgodkendelser.

Vi bidrager konstruktivt til den fortsatte udvikling på Fyn, hvor fx Odense Havns planer om etablering af et logistiknudepunkt i Årslev vil have et særligt fokus i de kommende år. Dette initiativ vil skabe afledte effekter, der giver os nye muligheder omkring Årslev, men det vil også blive en dynamo for tiltrækning af nye virksomheder i en større del af kommunen.

UDDANNELSE OG KVALIFICERET ARBEJDSKRAFT I FOKUS

Virksomhederne i Faaborg-Midtfyn er kendetegnet ved at tage et stort ansvar for uddannelse af de unge gennem bl.a. Erhvervsrygsækken og lærepladsgarantien. Det samarbejde vil vi gerne intensivere. Vores ambition er at sikre gode jobmuligheder til alle og kvalificeret arbejdskraft til virksomhederne, samt at flere unge bliver i kommunen eller vender tilbage, når de skal etablere familie. En del af indsatsen handler også om at hjælpe ledige tilbage på arbejds-

markedet ved at opkvalificere til job i brancher, hvor arbejdskraftmanglen er stor.

FLERE IVÆRKSÆTTERE BLANDT TILFLYTTERE

Flere har fået lyst til at flytte ud af byerne og bo tættere på naturen. Vi vil udnytte det momentum og støtte flere i at realisere drømmen om 'at være herre i eget hus' ved at gøre det nemt at være iværksætter i Faaborg-Midtfyn. Det handler om erhvervsvejledning, at anviser gode muligheder for kontorfællesskaber og ikke mindst muligheder for at skaffe kapital. Vi arbejder for at synliggøre alternative finansieringsmuligheder såsom crowdfunding, adgang til lokale fonde samt de nationale finansieringsmuligheder i regi af erhvervsfremmesystemet.

OPLEVELSESØKONOMIENS STORE POTENTIALE

Vi skal i endnu højere grad udnytte det vækspotentiale, der ligger i det stigende antal turister. Selvom højsæsonen nærmest sælger sig selv, vil vi arbejde for at udvide og udvikle de tilbud, der er til turisterne. Det handler både om at tiltrække investorer, der vil bidrage til at udvide overnatningskapaciteten og om at understøtte eksisterende erhverv i at udvikle deres forretningsområder til det, som gæsterne efterspørger – herunder bl.a. et øget fokus på bæredygtighed. Derudover bliver erhvervssturisme et nyt satsningsområde, hvor vi sammen med aktører i branchen ønsker at bidrage til at udvikle særegne konferencekoncepter. De mange outdoormuligheder og den fortsatte udvikling af Geopark Det Sydfynske Øhav bruger vi som afsæt for at øge turismen året rundt.

Hele byudviklingsområdet i Årslev bliver bæredygtigt, både når det gælder social, miljømæssig og økonomisk bæredygtighed.

Udviklingsspor

Bæredygtighed og klima

Klimaudfordringerne har gjort bæredygtighed til en ufravigelig dagsorden, og klimainsatsen har derfor høj prioritet de kommende år.

FAABORG-MIDTFYN ER MED I AMBITIØSE INITIATIVER

Vi har tilsluttet os det fynske mål om 80 procent CO₂-reduktion i 2030 og klimaneutralitet i 2050. For at nå i mål er der brug for, at vi alle – den enkelte borger, lokalsamfundet, kommune og erhvervslivet - er med til at realisere de høje ambitioner.

SAMMEN OM KLIMAUDFORDRINGERNE

Affaldssortering, bekæmpelse af madspild og genbrug. Rigtig mange af os, der bor i Faaborg-Midtfyn, har taget bæredygtighedsdagsordenen til os, og mange – både enkeltpersoner, familier og virksomheder – efterspørger mere viden om eksempelvis omlægning til grøn varmeforsyning eller grøn produktion. Klimaudfordringen i Faaborg-Midtfyn er i særdeleshed en udfordring, vi skal løse sammen. Som kommune skal vi fx gøre, hvad vi kan for at understøtte omlægning af energi- og varmeforsyningen i vores lokalsamfund. Og vi skal gå forrest og omlægge egne aktiviteter, lige fra byggeri og anlæg til indkøb og kommunale køretøjer.

BÆREDYGTIGHEDSKRAV I KOMMUNALE BYGNINGER OG ANLÆG

I 2021 fik vi papir på, at byudviklingsplanerne i Årslev kan opnå guld i bæredygtighedscertificeringen DGNB. Certificeringen er en garanti for, at byområdet og byggeriet bliver bæredygtigt. Med udviklingen i Årslev har vi sat retningen for fremtidige kommunale bygninger og anlæg, og med Byplanprisen i 2020 er vi også blevet nationalt kendt for vores ambitiøse bæredygtighedskrav til bygninger og anlæg.

BÆREDYGTIG VARMEFORSYNING

Når vi bruger energi og skruer op for varmen, kommer den største udledning fra olie eller gas. En væsentlig indsats er derfor omlæg-

ning af varmeforsyningen til varmepumper og fjernvarme. Flere er gået i gang, og som kommune vil vi facilitere omlægningen af varmeforsyning, hvor det er muligt. Vi skal også her gå foran med egne bygningers varmeforsyning og energiforbrug.

KLIMATILPASNINGEN TAGER FORM

I Faaborg holder byen vejret, når der varsles storm. Også Årslev oplever kraftige oversvømmelser ved voldsomt vejr. Derfor arbejder vi særligt med klimatilpasning her. I Faaborg skal kystbeskyttelse skærme byen mod oversvømmelser i forbindelse med stormflod. I Årslev er vi i gang med at etablere regnvandsbassiner.

URØRT SKOV OG VILDE HAVER

Øget biodiversitet er en vigtig dagsorden, vi både som kommune og i et fælles fynsk samarbejde arbejder for at sikre. Dette sker bl.a. gennem en langsigtet indsats for at forbedre den eksisterende natur og etablere ny natur i en række Natura-2000 områder. Rundt omkring i mange haver er naturen ligeledes sluppet mere fri til glæde for både insekter, biodiversiteten og klimaet.

FAABORG-MIDTFYN OG KLIMAGASSER

Den samlede udledning af klimagasser fra Faaborg-Midtfyn Kommune som geografisk område er beregnet til 470.000 tons CO₂, svarende til ca. ni tons CO₂ pr indbygger. Udledningen skal begrænses med 240.000 tons inden 2030. Mellem 2030 og 2050 skal udledningen begrænses med yderligere 230.000 tons CO₂ for at nå målet om klimaneutralitet i 2050.

Sammenhæng med kommuneplanen

Denne udviklingsstrategi er samtidig kommunens planstrategi. Kommuneplanen skal bedst muligt understøtte realisering af udviklingsstrategien. Denne strategis fokus på attraktive by- og lokalsamfund og på de tre egne særlige potentialer medfører behov for en revision af kommuneplanens temaer om Én kommune – tre egne og temaet Byudvikling, kommuneplanens såkaldte bymønster. Også en række øvrige temaer er særligt relevante at revidere i lyset af udviklingsstrategiens vision og mål samt øgede fokus på bæredygtighed, erhvervsudvikling og turisme i den fremtidige udvikling af kommunen.

BESLUTNING OM REVISION AF KOMMUNEPLAN 2019

På baggrund af kommunalbestyrelsens prioriteringer er nedenstående temaer udvalgt til revision.

- **Én kommune – tre egne og Byudvikling.** Kommunen udvikler sig hele tiden, og i de seneste år er det gået stærkt med især boligudbygningen. Kommuneplanen skal gennemgås for behov for nye arealer til større byudviklingsinitiativer. Der skal i den forbindelse ses på nye og eksisterende områder til nye boliger og boligtyper, ligesom ønskes til at understøtte udvikling i de mindre lokalsamfund skal implementeres. Ligeledes skal der ses på, hvordan kommunens fremtidige behov for erhvervsudvikling kan dækkes; både i de eksisterende relevante erhvervsområder og ved udvikling af nye erhvervsarealer.
- **Bæredygtighed.** Udviklingsstrategiens fokus på bæredygtighed skal implementeres i kommuneplanen, så vi sikrer, at visionerne for den fremtidige udvikling også inddrages i den fremtidige planlægning og administration af by og land. For at understøtte lokalsamfundenes omlægning til grøn energi afsøges der en mere strategisk tilgang til planlægning for den grønne omstilling. I fremtiden forventes fokus på øgede muligheder for sikring af

øget biodiversitet, brug af bæredygtige materialer, udrulning af bæredygtig varmeforsyning mv. i fremtidig planlægning.

- **Turisme.** Den turistpolitiske redegørelse i kommuneplanen skal opdateres for at understrege Faaborg-egnens potentiale på turismeområdet og afledte rolle som vækstdriver i den sydlige del af kommunen. Det kræver udvidelse af overnatningskapaciteten og fokus på alsidige tilbud til turisterne med fokus på natur- og outdoorattraktioner.
- **Klimatilpasning.** DK2020-planen indarbejdes i kommuneplanens dele, ligesom der er behov for justering af lokalplanrammer indenfor områder omfattet af den nuværende Klimatilpasningsplan.
- **Rammer for lokalplanlægning.** Revision med fokus på bl.a. grundstørrelser, tilpasning til nuværende bygningsreglement og hensyn til produktionsvirksomheder.

Den resterende del af kommuneplanen gendrages. Der vil dog kunne forekomme mindre justeringer i andre temaer som konsekvens af revision af ovenstående samt af teknisk eller juridisk karakter ved f.eks. tilpasning til ny lovgivning. Ved senere beslutning om revision af yderligere temaer vil der blive afholdt foroffentlighed om disse temaer.

HVAD ER EN PLANSTRATEGI?

Kommunalbestyrelsen skal ifølge planloven udarbejde en strategi i 1. halvår af hver valgperiode. Af strategien skal det fremgå, i hvilket omfang politikerne beslutter, at kommuneplanen og planens temaer skal revideres. I Faaborg-Midtfyn Kommune har vi valgt, at planstrategien udgør en del af kommunens udviklingsstrategi.

ÆNDRINGER SIDEN KOMMUNEPLAN 2019

I vinteren 2020 vedtog kommunalbestyrelsen Kommuneplan 2019-2031. Kommuneplan 2019 var en temarevision, hvor der blev sat fokus på syv områder. For de øvrige områder videreførtes Kommuneplan 2013.

Siden vedtagelsen af Kommuneplan 2019 er vedtaget følgende tillæg:

- Nr. 1 Års.B.13 Boligområde i Årslev-Sdr. Nærå
- Nr. 2 Fan.BE.1 for erhvervsvirksomhed, Fangelvej 98, 5672 Broby
- Nr. 4 Ny ramme, Kvæ.C.2, Centerområde i Kværndrup
- Nr. 5 Ny afgrænsning af erhvervsområde Nrb.E.3
- Nr. 6 Rin.R.8, Grønt område ved Dybdalgård, Ringe
- Nr. 7 Ophævelse af mulighed for tæt-lav boligbebyggelse i dele af Årslev
- Nr. 8 Tilføjelse af bebyggelsesregulerende bestemmelser for Rin.B.17 og bestemmelse samt retningslinje for landskabs-hensyn for Rin.E.3
- Nr. 9 Opfølgning på Kystdirektoratets ophævelse af strandbeskyttelsen på Faldsled havn, Fjællebro havn, Lyø havn og Avernakø havn
- Nr. 10 Ændring af parkeringsnorm for Faaborg og Ringe Bymidte
- Nr. 11 Hil.O.3 for offentligt område i Hillerslev (Hjemly Fri- og Efterskole)
- Nr. 12 Østerbrokvarteret, Faaborg
- Nr. 13 Bolig og erhverv, Ferritslev (Fer.BE.2)
- Nr. 14 Bolig og erhverv, Ringe (Rin.BE.1, Rin.R.1 og Rin.B.1)
- Nr. 15 Boligområde i Årslev-Sdr. Nærå
- Nr. 17 Nor.T.1, Teknisk Anlæg, solcelle og vindmølle, Ringe Nord
- Nr. 18 Ændring af detailhandelsstrukturen i Faaborg
- Nr. 19 Ændring af Vaa.B.1

- Nr. 20 Hestehavevej 1, Sdr. Nærå
- Nr. 21 Gestelevvej 15, Ringe
- Nr. 22 Grundstørrelser for tæt-lav boliger
- Nr. 23 Års.B.10 Boligområde i Årslev/Sdr. Nærå
- Nr. 24 Års.C.4 Centerområde i Årslev/Sdr. Nærå
- Nr. 26 Ave.R.2 Rekreativt område Avernakø

Følgende tillæg er i forslag:

- Nr. 25 Ændring af ramme Kor.O.3 og oprettelse af ny ramme Kor.BE.1
- Nr. 27 Fjernelse af krav om andel tæt-lav boliger i Fer.B.12
- Nr. 28 Dobbeltbuse på Oddevej, Avernakø

FAABORG-MIDTFYN
KOMMUNE

